We derived it from 'his ox'

משורו למדנו –

OVERVIEW

The אבנו מכינו ומשאו states that אבנו סכינו ומשאו, which were placed in the רה"ם and caused damage, the owner is liable, for we derive it from שור, according to ב. Just as he is liable for the damages of his שור, which is his property, similarly he is liable for any damage his property causes, including damages cause by אסו"מ. Our אסו"מ can be derived from אסו"מ despite the apparent differences between them.

- משורו למדנו explains that -

היינו קרן דשן ורגל פטורין ברשות הרבים -

Refers to קרן; for שן ורגל in the רה"ר. We are discussing here אסו"מ that were placed in the פטור, if they were a שו"ר of תולדה they would be פטורין.

תוספות responds to an anticipated difficulty: If we derive תוספות שלא הפקירן אסו"מ from קרן, it should have the same קרן as קרן, which pays (initially) only a חצי נזק. He should not pay more than a ח"נ. He first three times) by אסו"מ as well. ^{2} תוספות responds:

רבאבנו וסכינו אין לחלק בין תמות למועדות דלא שייך לחלק אלא בבעלי חיים - 1 For by או"ס there can be no distinction between מועדות, for this distinction is only applicable by live animals.

מוספות asks:

ואם תאמר היכי גמר משור מה לשור שכן בעל חי וכוונתו להזיק -

And if you will say; how can we derive אסו"מ from שור? We know why a שור? we know why a שור is because it is alive and its intention (by קרן) is to do damage. However אסו"מ are not alive and the idea of having intention to do damage is totally inapplicable; so how can we derive אסו"מ from אסו"מ from אסו"מ!

ומפרש רבינו שמואל בן מאיר דאתי מבור ושור ממה הצד⁴ -

And the מור explained: we derive אסו"מ from בור and שור together through a מה הצד

_

¹ See 'Thinking it over' # 1.

² See (מהרש"א (מהרוך). Alternately, it would seem that we found a case of היוב. By קרן there is a חיוב. By קרן הארוך, and by אסו"מ, which is a קרן הו"נ, there is no תוספות. ח"נ, rejects this concept.

³ See 'Thinking it over' # 2.

⁴ If you ask that שור is a בעל חי בעל מחט, we will answer that בור יוכיה; for בור is not a בעל חי and בעל הזיק and כוונתו להזיק. If we will say בור שכן בול משייתו לנזק שייתו לנזק שייתו לנזק שייתו לנזק משר is that it is אין תחילת עשייתו לנזק שייתו עליך is that it is מרבה אסו"מ See 'Thinking it over' # 4.

חוספות anticipates a possible difficulty and forewarns it:

ולקמן⁵ גבי הצד השוה דקאמר אביי לאתויי אבנו וסכינו -

And later concerning the משנה of the משנה, which אביי explains that it comes to include אנ"ס which he placed on his roof and they fell and caused damage (afterward) -

לא גרס אי לרב דאמר כולם משורו למדנו היינו שור -

The text does not read; 'if it is according to אם who maintains that we derive all types of damages, which have an owner, from שור, so שור are משנה'; and there is no need for the אסו"מ אסוימ, since we can derive אסו"מ directly from איר without a איר שור משנה.

דלרב אתי שפיר דבמה הצד אתיא כדפרשית -

For according to אב" the אב" of the אביי as אביי explained it, is proper; for we indeed derive אסו"מ from a מה הצד (from שור ובור as we have just explained.

מוספות asks:

אבל קשה כיון דמבור נמי יליף לפטרו בהו כלים כבור -

However there is a difficulty with this explanation that we derive אסו"מ from a (צד of) אסו"מ since we derive אסו"מ as well (as שור ובור), they should be exempt from paying damaged for utensils just as בור is exempt from paying damaged for utensils just as בור we cannot say that this indeed is the case -

ולקמן בהמניח (דף כח,א) מחייב בהו רב כלים⁸ גבי נשבר⁹ כדו:

For later in כלים, פרק המניח obligates payment for כלים, which were damaged (by אסו"מ), in the case **regarding where his pitcher broke.** חוספות does not answer this question.¹⁰

SUMMARY

אסו"מ are derived through a צד השוה from בור and בור (but it pays a "נוקי initially). It is not understood why it is הייב for נוקי כלים.

-

⁵ א. דף ו.א

⁶ The אביי there challenges אביי, who maintains that מ"מרא are derived from the משנה of the משנה. The אביי claims that a מרא stated, 'if the owner was not מפקיר אסו"מ, there is no need for the תוספות. עד השוה (according to ב"רסא) for we can derive it directly from תוספות. שור negates this אבירסא.

⁷ See 'Thinking it over' # 3.

 $^{^{8}}$ In fact it seems the reason בח derives אסו"מ דלא הפקירן is explicitly for the purpose that they should be הייב from שור is explicitly for the purpose that they should be כלים. See the כלים. (כח,ב on, בח,ב).

⁹ The משנה there states that if a pitcher broke in the רה"ר and another person slipped on the water (or was damaged by the shards), the owner of the pitcher is liable. בר explains that he is liable if his clothes were ruined in the water, etc. Clothes are כלים, and nevertheless he is דיים on the כלים that were ruined by his מפקירן, which is similar to אסו"מ שלא הפקירן. According to רב, this case of מפקיר שברה כדו must be discussing a situation where לא הפקירן; for if he was כלים מור עודר שור it is surely בור (בלים and then he is certainly).

 $^{^{10}}$ See also תוספות ה,ב ד"ה להלכותיהן.

THINKING IT OVER

- 1. תוספות says that שור cannot be referring to שון; for then אסו"מ should be פטור should be צד השוה should אסו"מ Eventually תוספות will maintain that we derive אסו"מ through a שור of שור and בור שור. Why cannot we say that שור refers to שור and there is a חיוב ברה"ר as well. (In addition; why does not אסו"מ שו"ר אסו"מ and they will be שו"ר פטור ברה"ר and they will be שו"ר פטור ברה"ר
- 2. תוספות states that the concept of תמות ומועדות is not applicable by אסו"מ. Seemingly, we can apply the חמות ומועדות to the owner of אסו"מ. For the first three times we deal leniently with him and he pays a חצי נזק, and on the fourth time he pays a נזק שלם. ^{14}
- 4. According to אסו"מ that we derive אסו"מ through a צד השוה from שור and בור;¹⁷ why does the גמרא state כולם משורו; it should say; כולם משורו ובורו למדנו?!

¹¹ See footnote # 1.

 $^{^{12}}$ See אמ"ה and אמ"ה (footnote # 710.

¹³ See footnote # 3.

¹⁴ See "ע"ש.

¹⁵ See footnote # 7.

¹⁶ See אמ"ה (footnote # 86).

¹⁷ See footnote # 4.